

Patientenvoorkeuren voor een ziekenhuis in een grensoverschrijdende situatie

Evaluation of hospital- and patient characteristics influencing the preference for a hospital in potential Dutch patients living close to the German border in case of stroke or AMI using a Discrete-Choice EXPERIMENT

Madita Rawe (s1803646), Bachelor Thesis Health Sciences

Inleiding: Patiënten met een beroerte of een acuut myocardiinfarct (AMI) hebben onmiddellijke een behandeling nodig om de kans op overleving en succesvolle revalidatie te vergroten. Korte routes naar het ziekenhuis zijn nodig om de behandeling zo snel mogelijk te ontvangen. In landelijke gebieden zoals in het Nederlands-Duitse grensgebied ligt het dichtstbijzijnde ziekenhuis niet per definitie in het eigen land, maar in het buurland. Acute Zorg Euregio ondersteunt daarom de samenwerking tussen Nederlandse en Duitse zorginstellingen, zodat Nederlandse patiënten met een AMI of een beroerte in het dichtstbijzijnde ziekenhuis in Duitsland behandeld kunnen worden. Of Nederlandse patiënten bereid zijn om naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis in Duitsland te gaan, in plaats van naar een Nederlands ziekenhuis dat verder weg gelokaliseerd is, is echter niet bekend. Dit moet daarom worden onderzocht. **Methode:** De voorkeuren voor een ziekenhuis van potentiële Nederlandse patiënten werden gemeten met behulp van een discrete choice-experiment (DCE). Dit meetinstrument bestaat uit 16 keuzesets, verdeeld over twee vragenlijsten met respectievelijk 8 keuzesets. De keuzesets bevatten vijf attributen: de taal die arts en verpleegkundigen spreken, de reistijd, de bereikbaarheid van het ziekenhuis, de continuïteit van zorg en de reputatie met betrekking tot de kwaliteit van zorg. De verkregen gegevens werden geanalyseerd met Cox-regressie om zo de invloed van het attribuut op de voorkeur voor een ziekenhuis te identificeren. Met aparte vragen in de vragenlijst werden bovendien de kenmerken van de respondent en de perceptie die de respondent van het Duitse ziekenhuis heeft gemeten. De kenmerken en percepties werden gebruikt voor subgroep-analyses van de resultaten. De respondenten van dit onderzoek werden gerekruteerd door willekeurig mensen te contacteren op weekmarkten, in sportcentra en in buurthuizen in Dinkelland en Oost-Achterhoek.

Resultaten: Uit de DCE blijkt dat voor respondenten reistijd (relatief belang (RI) = 42,8%) het belangrijkste kenmerk is voor hun voorkeur voor een ziekenhuis. De reputatie van het ziekenhuis op de kwaliteit van de zorg (RI = 24,3%), de taal die artsen en verpleegkundigen spreken (RI = 21,3%) en de continuïteit van de zorg (RI = 11,6%) waren minder van invloed op de voorkeur voor een ziekenhuis. Bereikbaarheid van het ziekenhuis had geen statistisch significante invloed op de voorkeur voor een ziekenhuis. Uit subgroep-analyses bleek dat voor de meeste subgroepen de reistijd naar het ziekenhuis het meeste invloed op de voorkeur voor een ziekenhuis had.

Discussie: Potentiële Nederlandse patiënten gaan in het geval van een beroerte of AMI liever naar het dichtstbijzijnde Duitse ziekenhuis in plaats van een Nederlands ziekenhuis verder weg. Bovendien achten patiënten de waarde van de reputatie op de kwaliteit van zorg belangrijker dan de waarde van Nederlands sprekende artsen en verpleegkundigen. De patiënten-kenmerken en de percepties van patiënten van het Duitse ziekenhuis hebben geen invloed op de voorkeur voor een ziekenhuis met een kortere reistijd. Omdat potentiële Nederlandse patiënten liever naar de dichtstbijzijnde Duitse ziekenhuizen gaan, in plaats van naar een verder weg gelegen Nederlands ziekenhuis in het geval van een beroerte of AMI, moet Acute Zorg Euregio de samenwerking tussen Nederlandse en Duitse zorgaanbieders blijven ondersteunen. De resultaten van dit onderzoek kunnen doorgegeven worden aan de huisartsen uit de onderzochte regio's, om hen over de voorkeuren van de patiënten te informeren. Bovendien kunnen gesprekken met huisartsen uit de onderzochte regio's plaats vinden, om de redenen te identificeren waarom zij de Nederlandse patiënten niet naar het dichtstbijzijnde Duitse ziekenhuis verwijzen.

Een dichtbij gelegen Duits ziekenhuis of een verder gelegen Nederlands ziekenhuis?

Een onderzoek naar de voorkeur van de Nederlandse grensbewoner in een acute situatie

Marit Kamphuis (S1848526), Bachelor opdracht Gezondheidswetenschappen,

Inleiding: In geval van een myocardinfarct of een beroerte beïnvloedt elke minuut van vertraging tot de behandeling de gezondheidsuitkomsten van de patiënt. Onlangs zijn er twee grensoverschrijdende samenwerkingen ontwikkeld die ervoor hebben gezorgd dat de Nederlandse inwoners van bepaalde gedeeltes van het EUREGIO-gebied, de mogelijkheid hebben gekregen om sneller behandeld te worden in een Duits ziekenhuis. Ondanks deze samenwerkingen, blijkt dat patiënten met een acute zorgvraag, wonende in het grensgebied, op dit moment met name worden opgenomen in het dichtstbijzijnde beschikbare Nederlandse ziekenhuis, terwijl de afstand tot het dichtstbijzijnde Duitse ziekenhuis in sommige gevallen korter is. Daarnaast is er op dit moment geen duidelijk inzicht in de voorkeur van de inwoners van deze regio's voor de locatie van het ziekenhuis. Dit onderzoek heeft als doel om de voorkeur en de factoren, die voor de grensbewoners belangrijk zijn bij deze voorkeur, inzichtelijk te maken.

Methode: Er werden semigestructureerde individuele interviews en groepsinterviews afgenomen bij inwoners uit de gemeenten Dinkelland en Winterswijk. Deze interviews duurden gemiddeld 25 minuten en werden afgenomen bij de respondenten thuis of in een afgesloten ruimte binnen de organisatie waar zij op dat moment aanwezig waren. Het analyseren van de data gebeurde daarnaast aan de hand van een kwalitatieve analysebenadering met als doel het theoretisch kader te valideren en uit te breiden.

Resultaten: Uit de interviews is gebleken dat de onwetendheid, over de manier waarop de zorg in Duitsland is geregeld voor Nederlanders, vaak doorslaggevend is bij de voorkeur die de grensbewoners in eerste instantie uitspraken. De uiteindelijke voorkeur ging daarnaast vaak uit naar het snelst bereikbare ziekenhuis, waarbij de tijdsduur tot de behandeling als de doorslaggevende factor werd aangegeven. Ook kwam naar voren dat de perceptie van de verwijzer belangrijk is. Veel respondenten gaven aan dat hun eigen voorkeur in een acute situatie ondergeschikt is aan de voorkeur van de verwijzer, omdat zij vertrouwen hebben in datgene wat de verwijzer beslist.

Discussie: De onwetendheid over de manier waarop de zorg in Duitsland is geregeld voor Nederlanders, beïnvloedt de voorkeur voor het Duitse ziekenhuis momenteel negatief. De invloed van deze factor kan grotendeels weggenomen worden door de informatievoorziening naar de grensbewoners over de grensoverschrijdende behandelopties te verbeteren. Uit de resultaten, over het belang van de voorkeur van de verwijzer, kan daarnaast worden geconcludeerd dat de verwijzers in een acute situatie kunnen kiezen voor het ziekenhuis dat volgens hen op dat moment de beste keuze is. Verder is het van belang om vervolgonderzoek uit te voeren naar de percepties van ervaringsdeskundigen over de kwaliteit van de grensoverschrijdende behandelingen. Bij verder onderzoek naar patiëntvoorkeuren en de factoren die invloed hebben op de voorkeur, zullen individuele interviews of vragenlijsten een goede optie zijn. Ten slotte zullen groepsinterviews een goede optie zijn bij vervolgonderzoek naar de verschillende overtuigingen en argumenten achter het belang van bepaalde factoren bij de voorkeur.

July 2019